یادداشت

محسن ردادی | عضو هیأت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

میدان، صدای مردم

تجمعات مردم در میادین، طی بیش از ۲۰۰ شب به بخشی از زندگی جامعه تبدیل شده و به‌تدریج شکل یک سبک زندگی به خود گرفته است. با این حال برای حفظ همبستگی و وحدت اجتماعی و تداوم این تجمعات، ضروری است که نسبت آنها با سایر گروه‌های جامعه به‌روشنی تعریف شود. در جامعه، گروه‌های مختلفی وجود دارند که لزوما همه آنها در این تجمعات شرکت نمی‌کنند. اگر قرار است این حرکت پایدار و ماندگار بماند و بتواند وحدت اجتماعی را حفظ کند، باید نسبت خود را با این گروه‌ها مشخص کند و به آنها توضیح دهد که چه هویتی دارد و به دنبال چه چیزی است.

به بیان دیگر، این تجمعات برای تداوم و تقویت همبستگی اجتماعی باید تا حد امکان با سلایق و گروه‌های مختلف جامعه ارتباط برقرار کنند؛ حتی با گروه‌هایی که گاهی ممکن است برداشت یا احساس نادرستی نسبت به این تجمعات داشته باشند. لازم است این حرکات بتواند هویت واقعی خود را به آنها نشان دهد و برای مشارکت و همراهی آنها نیز زمینه‌سازی کند؛ به‌گونه‌ای که افراد بیشتری از جامعه به این سبک زندگی، یعنی حضور در تجمعات دعوت شوند. در این میان، نکته بسیار مهمی وجود دارد و گام بزرگی در این تجمعات به‌شمار می‌رود و می‌تواند سرآغاز اتفاقی مهم باشد؛ آن نکته، محوریت پرچم ایران در این تجمعات است.

پرچم ایران نمادی است که مورد وفاق مردم کشور قرار دارد و برجسته شدن آن می‌تواند نقطه اشتراک مهمی میان اقشار مختلف جامعه باشد. البته ممکن است نمادهای دیگری نیز بتوانند محور چنین تجمعاتی قرار بگیرند اما همین گام، یعنی قرار گرفتن پرچم ایران در کانون توجه، اقدامی بسیار مهم است. نمادهایی که میان مردم ایران مشترکند و اقشار مختلف جامعه به آنها باور دارند، آنها را درک می‌کنند و با آنها ارتباط برقرار می‌کنند، باید در این تجمعات برجسته شود.

متن کامل

گزارش «جام‌جم» از چالش‌های تازه مدارس مجازی خارجی و جذب دانش‌آموزان ایرانی در این مسیر

کج‌راهه مدارس مجازی بیگانه

تهمینه سبحانی‌شاد
گروه جامعه

ممکن است نسل‌های بعدی دانش‌آموزان، مدرسه را نه با حیاط و نیمکت، بلکه با یک صفحه نمایش به یاد بیاورند؛ مدرسه‌ای که ممکن است در ایران نباشد، معلمش ایرانی نباشد و محتوایش نیز براساس نظام آموزشی دیگری طراحی شده باشد. دانش‌آموز اما همان دانش‌آموز ایرانی است؛ با همان خانواده، همان جامعه و همان آینده‌ای که قرار است در این کشور بسازد. مدارس آنلاین خارجی از همین نقطه به یک مسأله جدی تبدیل می‌شود؛ مدارسی که طبق گفته دبیر شورای عالی فضای مجازی، در حال حاضر در تمامی مقاطع در داخل کشور در حال جذب دانش آموزان ایرانی است و حتی مدارک رسمی و بین‌المللی ارائه می‌کند. بنابراین احتمالا در سال‌های آینده ماهیت مدارس و آموزش تغییر خواهد کرد و باید از هم اکنون درباره شکل حکمرانی بر دانشگاه‌ها و مدارس در این زیست جدید اندیشید.

مدارس آنلاین خارجی در حال پیدا کردن راه خود به بازار آموزش هستند و هم‌زمان، هوش مصنوعی و فناوری‌های نوین، تعریف سنتی مدرسه و معلم را تغییر می‌دهند. حالا با مطرح شدن فعالیت مدارس مجازی خارج از کشور و احتمال ثبت‌نام دانش‌آموزان ایرانی در آنها، این نگرانی وجود دارد که آموزش از یک خدمت صرفا فناورانه به مسأله‌ای در حوزه حکمرانی آموزشی و فرهنگی تبدیل شود. دقیقا مسأله اینجاست که تکلیف محتوای آموزشی، زبان فارسی، فرهنگ و هویت دانش‌آموزان چه می‌شود؟ و در نهایت اگر مدرسه دیگر مرز نداشته باشد، حکمرانی آموزش در فضای مجازی چگونه باید مرزهای خود را تعریف کند؟

از خانه تا کلاس جهانی

آموزش مجازی اگرچه فرصت تازه‌ای برای دسترسی به دانش و تجربه‌های آموزشی جهان ایجاد کرده اما روی دیگر آن، ورود نظام‌های آموزشی خارجی به زندگی دانش‌آموزان ایرانی است. رمضان رحیمی، دبیر و عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس در گفت‌وگو با جام‌جم درباره مدارس خارجی آنلاین می‌گوید: «مدارس آلفا که اکنون بحث آن مطرح است، مدارسی هستند که هوش مصنوعی به جای معلم حرکت می‌کنند؛ مدارس که در خارج از کشور وجود دارند و در ایران نیز در حال شکل‌گیری هستند، نشان می‌دهند که علم و تکنولوژی با سرعت در حال پیشرفت است و این‌گونه نیست که این مدارس فقط در خارج از کشور وجود داشته باشد؛ بلکه به‌زودی در ایران نیز به‌وجود خواهند آمد. این مدارس مجازی به این شکل هستند که دانش‌آموز را در فضای مجازی آموزش می‌دهند و پس از آن نیز گواهی و مدارک لازم را برای آنها صادر می‌کنند. دانش‌آموز در این مدارس دوره‌های آموزشی مختلفی را می‌گذراند.»

وی می‌افزاید: «این مدارس، مدارسی نیستند که به‌صورت فیزیکی تشکیل شده باشند که بخواهیم آنها را منحل کنیم. به‌ندرت ممکن است یک‌سری موارد نیز در فضای مجازی شناسایی شده که چنین شرایطی داشته باشند اما این موارد بسیار محدود هستند. در آینده ممکن است شاهد تأسیس یا راه‌اندازی و فعالیت مدارس مجازی زیادی باشیم که حتی خارج از مرزهای کشور قرار داشته باشند و دانش‌آموزان ایرانی را ثبت‌نام کنند و آموزش‌های خود را به آنها ارائه دهند.»

آموزش یا انتقال فرهنگ؟

ورود مدارس خارجی به فضای آموزشی کشور فقط به معنای اضافه شدن یک شیوه تازه برای درس خواندن نیست؛ بلکه پای یک نظام آموزشی، مجموعه‌ای از ارزش‌ها و نوعی نگاه به زندگی نیز می‌تواند به خانه دانش‌آموز ایرانی باز شود. عضو کمیسیون آموزش مجلس نیز در این‌باره با ما هم‌نظر است و عنوان می‌کند: «این مدارس ممکن است فرهنگ ما را تحت تأثیر قرار دهد.

به هر جهت، در جهان کنونی و در دهکده جهانی، هر چیزی ممکن است اتفاق بیفتد. هر پدیده‌ای در ابتدا ممکن است آسیب‌هایی نیز به همراه داشته باشد و دانش‌آموزان را تحت تأثیر قرار دهد. اکنون در جهان، استفاده از علم و تکنولوژی و هوش مصنوعی با سرعت در حال گسترش و پیشرفت است. این مدارس نیز گواهی‌هایی برای دانش‌آموزان صادر می‌کنند که دوره و آموزش می‌بینند. ممکن است دانش‌آموز دوره‌ها را بگذراند و در دروس مختلف، سطوح متفاوتی را طی کند و این موضوع به لحاظ فرهنگی نیز اثراتی بر رویه زندگی و طرز تفکر آنها ایجاد کند.»

او ادامه می‌دهد: «برای این منظور باید سازوکاری طراحی کنیم. شورای عالی فضای مجازی، دولت و مجلس باید به این موضوع کمک و حمایت کنند تا در یک نظام منظم و ساختارمند، دستگاه‌هایی که متولی این حوزه هستند و در شورای عالی فضای مجازی مسئولیت و عضویت دارند، رسالت‌های خود را به‌درستی انجام دهند. این دستگاه‌ها رسالت‌های مختلفی دارند و باید در حوزه فضای مجازی طراحی‌های لازم را انجام دهند و همپای علم و تکنولوژی پیش بروند. ما نباید عقب بمانیم و باید براساس ظرفیت‌ها و متناسب با فرهنگ، دین و آیین خود، این زیرنظام‌ها را طراحی کنیم و پیش برویم تا دانش‌آموزان و فرزندان ما بتوانند از همین فضاها استفاده کنند.»

> **مدرسه آینده را نمی‌توان با ساختارهای دیروز اداره کرد. وقتی فناوری شکل کلاس، معلم و حتی مفهوم مدرسه را تغییر می‌دهد طبیعی است که شیوه مدیریت و حکمرانی این حوزه به‌ویژه حکمرانی فضای مجازی نیز نیازمند تغییر باشد**

مدرسه در انتظار قانون

مدرسه وقتی وارد فضای مجازی می‌شود، فقط شیوه آموزش تغییر نمی‌کند؛ مجموعه‌ای از مسئولیت‌ها و وظایف نهادهای مختلف نیز باید بازتعریف شود. از سیاستگذاری و تأمین زیرساخت گرفته تا نظارت بر محتوای آموزشی و تعیین حدود فعالیت مدارس مجازی، هرکدام بخشی از پازل آموزش در فضای جدید را تشکیل می‌دهند. رحیمی در این زمینه تاکید می‌کند: «در این میان، دولت و وزارت ارتباطات نیز رسالت‌هایی دارند و آموزش و پرورش هم رسالت‌های خود را دارد. آموزش و پرورش و وزارت علوم، تفاوتی ندارند و باید در زمینه طراحی این نظام با عنوان تعلیم و تربیت هوشمند یا طراحی نظام آموزشی مجازی فعال باشند. باید نظام آموزشی مجازی برای آموزش و پرورش و وزارت علوم طراحی شود تا کشور در این زمینه از دنیا عقب نماند.»

وی معتقد است که اگر سازوکار دقیقی نداشته باشیم و بحث‌ها را خود مجلس و دستگاه‌های نظارتی مورد بازبینی قرار ندهند و سازمان‌ها و دستگاه‌های مرتبط با فضای مجازی، دستگاه‌های دولتی و حکومتی، دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی، کار خود را به‌درستی انجام نداده و سند راهبردی جمهوری اسلامی ایران در فضای مجازی را مورد توجه و پیگیری قرار ندهند، ما عقب می‌مانیم.

آن‌طور که او توضیح می‌دهد؛ هر یک از این دستگاه‌ها براساس سند راهبردی فضای مجازی وظایفی دارند و باید وظایف خود را انجام دهند و از این سند حمایت کنند. با اجرای این سند راهبردی باید شورای عالی فضای مجازی کشور بتواند فضای مجازی را مدیریت کند. بسیاری از این دستگاه‌ها عضو شورای عالی فضای مجازی هستند و باید در مدیریت فضای مجازی کشور نقش خود را ایفا کنند.

آموزش نو، حکمرانی کهنه

مدرسه آینده را نمی‌توان با ساختارهای دیروز اداره کرد. وقتی فناوری شکل کلاس، معلم و حتی مفهوم مدرسه را تغییر می‌دهد، طبیعی است که شیوه مدیریت و حکمرانی این حوزه به‌ویژه حکمرانی فضای مجازی نیز نیازمند تغییر باشد. رمضان رحیمی، دبیر و عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس می‌گوید که ما باید خودمان در تأسیس و راه‌اندازی مدارس مجازی پیشرو باشیم و نظام آموزشی مجازی را در اختیار و مدیریت خود داشته باشیم. همچنین باید ساختار نظام حکمرانی فضای مجازی کشور را متحول کنیم.

وی همچنین اضافه می‌کند: «چه‌بسا اکنون شاهد این هستیم که ساختار نظام حکمرانی ما هنوز قدیمی است. دستگاه‌ها در مقابل فناوری‌های نوین در فضای مجازی و استفاده از قابلیت‌های فضای مجازی نباید مقاومت کنند، بلکه باید با این فناوری‌ها همراهی کنند.»

به هر حال مسأله مدارس خارجی آنلاین را نمی‌توان صرفا با عینک فناوری یا توسعه آموزش مجازی دید. آنچه امروز به شکل یک کلاس روی صفحه نمایش دیده می‌شود، می‌تواند فردا بخشی از مسیر تربیتی یک نسل باشد. اگر قرار است آموزش از مرزها عبور کند، سیاستگذاری و حکمرانی آن نیز باید به همان اندازه آینده‌نگر باشد؛ چراکه در مدرسه بی‌مرز و بی‌تکلیفی در حکمرانی می‌تواند از خود فناوری پرهزینه‌تر باشد.

طراح: بیژن گورانی

جدول ۷۳۵۵

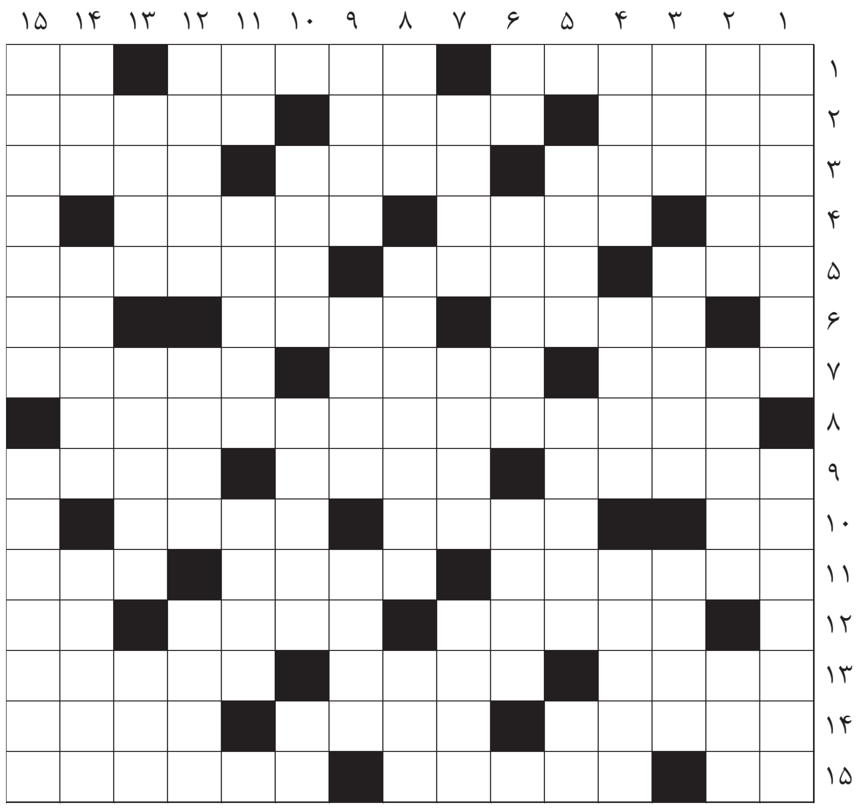

جدول عادی

افقی: ۱) دارای شیب رو به پایین-دچار گشتن-نیمه دیوانه ۲) نویسنده فرانسوی کتاب قرارداد اجتماعی-ویروس سگی-از پیامبران بنی‌اسرائیل ۳) ماه آخر سال-موی پیچیده-سومین فرمانروای خوارزمشاهی ۴) پراکندگی-شناس-اشاره به داستان یا آیه و حدیث در شعر ۵) عقیده-ماه سوم میلادی-تنور ۶) پستاندار اقیانوسی-فریب-چای خارجی ۷) شهری در استان سیستان و بلوچستان-جرقه آتش-شهری در عراق ۸) بنیانگذار رصدخانه مراغه ۹) چشمه آب معدنی دماوند تهران-ترسو-تلاشگر ۱۰) ستون بدن-ابزار برف‌روبی-پروتئین گیاهی ۱۱) از درجات نیروی دریایی-روزی‌دهنده-فاقد شفافیت ۱۲) پدر فلسفه غرب-زنگ اعلام خطر-یازده ۱۳) نامی دخترانه-پارچه مشبک-از روش‌های درمانی در طب سنتی ۱۴) هراس-ریشخند-زبانه آتش ۱۵) چوب خوشبو-راهنمایی کردن-فضای استوانه‌ای داخل موتور درون‌سوز.

عمودی: ۱) مفتخر-پنجمین حرف یونانی ۲) قریه-خبرها-قوم حضرت هود(ع) ۳) حسرت-سرچشمه-خرید غیرنقدی ۴) نوعی بیماری التهابی حاد-ماه نو-برپا داشتن ۵) خصم-شهری گردشگری در هند-ضربه سر در فوتبال ۶) راه میانبر!-بی‌موقع-نماز وحشت ۷) شاخه‌ای از ریاضیات-اسلحه‌ای سرد-از رنگ‌های سرد ۸) قدر و منزلت-مجموعه داستانی نوشته راضیه تجار-جامه، لباس ۹) پیمان بستن برای فرمانبرداری-تکخوان اپرا-به زیارت رفته ۱۰) واحد پول سنگاپور-رنگ کردن کوتاه‌مدت مو-از چهره‌های مؤثر حزب نازی ۱۱) نت ششم-میانگین-بی‌حیا ۱۲) بزک-تأیید خارجی-مردان عرب ۱۳) یکپارچه و هماهنگ-یار خمیردندان-نوعی آچار ۱۴) مرطوب-کشور جنگل‌های کاج-یار عروس ۱۵) ماکارونی ورقه‌ای-کاربر.

جدول ویژه

افقی: ۱) چاره‌ساز-جستن-راه شاعرانه ۲) بزرگ‌تر - اخترشناسی - از پیامبران بنی‌اسرائیل ۳) نوعی لباس بچه-لگد-غیر از مورد قبلی ۴) وسط - مایعی فرار با طعم تند و سوزان - دیواره‌ای برای جلوگیری از جریان آب ۵) اغما - سرزنش‌کننده-مراقب بودن ۶) نازا-نوعی مسلسل دستی - حرف دهن‌کجی ۷) جزیره‌ای گردشگری در اندونزی - گاو شخم‌زن - از وسایل بازی کودکان در پارک‌ها ۸) نخستین فیلمبردار حرفه‌ای سینمای ایران ۹) برخوردار از نعمت - سیمرغ - خودروی باربری ۱۰) F - مأمور نظم و قانون-ماده اولیه چسب ۱۱) پلیمر مصنوعی سبک برای بسته‌بندی - جانشین-خالکوبی ۱۲) پرداخت وجه به حساب بانکی-فهمیده-گریز حیوان ۱۳) از درجات قدیم ارتش ایران-قمر طبیعی پلوتون-چاهک کف حوض ۱۴) داستانی نوشته گورکی-روستای زادگاه هوشنگ مرادی کرمانی-از اجزای مهم موتور خودرو ۱۵) رفوزه-کتاب زرتشت-رنگدانه گیاهی.

عمودی: ۱) بازیگر مرد فیلم یک سال خوب ساخته ریدلی اسکات-آراستن ناخن‌ها ۲) بزرگداشت-پنهان شدن-هر طبقه از دیوار گلی ۳) بخشش، عطا-بلندپایگان-دهمین سوره ۴) سوغات تابستان-قناعت‌پیشه-کفش ۵) وقت خود را به بطالت گذراندن-شهرستانی در سیستان و بلوچستان-ضمیر سوم ۶) N-نخ بافتنی-رهبر انقلاب ۱۹۱۷ روسیه ۷) بازیگر رزمی‌کار فیلم معبد شائولین-قطعی برای کتاب-حیات ۸) آبراه کوچک-طراحی صحنه فیلم-مرزبان ۹) رفیق-یار عذرا-کلاه پادشاهی ۱۰) پخته شده در آب-امانتی-همسایه لهستان ۱۱) مادر لر-لازم-همراه با طلحه در جنگ جمل کشته شد ۱۲) ناممکن-گوشه‌ای در دستگاه شور-مامان ۱۳) عیدانه-پرده‌داری خانه کعبه-میوه‌ای تابستانی ۱۴) سنگریزه-کهن-اعلامیه تبلیغاتی ۱۵) بنای آرامگاهی امام محمد غزالی در توس-سازی بادی برنجی.

حل جدول عادی ۷۳۵۴

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	س	ل	■	ب	ا	د	ن	م	ا	■	پ	و	ل	ی	پ
۲	پ	ا	ی	ه	■	ن	ی	و	ک	ا	س	ل	■	و	ی
۳	ه	م	ک	ا	ر	■	ت	س	ن	ن	■	ه	ا	ش	م
۴	ر	ا	ه	د	ا	ر	■	م	ا	و	ا	■	د	ع	ا
۵	■	■	ب	ر	ج	ا	م	■	ف	ن	د	ق	ی	■	ن
۶	ج	و	ز	■	ی	ه	و	ه	■	س	ا	ز	ن	د	ه
۷	ه	ا	ن	ی	■	و	ا	ز	ر	■	م	و	ه	ن	■
۸	ل	د	■	ع	ا	ر	ف	ا	ق	ا	س	ی	■	د	م
۹	■	ا	ح	ق	ر	■	ق	و	ا	م	■	ن	ج	ا	ر
۱۰	ا	ر	د	و	ا	ز	■	ه	ب	و	ب	■	ا	ن	گ
۱۱	ب	■	ا	ب	ی	ا	ر	■	ت	ز	ی	ی	ن	■	■
۱۲	ر	م	ق	■	ه	و	و	ر	■	ش	ه	ی	د	ا	ن
۱۳	م	ج	ل	س	■	ی	ن	ا	ل	■	ق	ل	ا	ب	ی
۱۴	ر	م	■	ن	ا	ه	م	و	ا	ر	■	ا	ر	ا	ز
۱۵	د	ل	س	ن	گ	■	ا	ی	ن	ه	د	ق	■	ن	ه

حل جدول ویژه ۷۳۵۴

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ت	ف	■	ج	ا	ن	ک	ا	ه	■	ب	ی	ف	ت	ک
۲	ا	ح	ا	د	■	ه	ر	د	م	ب	ی	ل	■	ذ	ل
۳	س	و	ن	ا	ت	■	پ	ی	ن	و	■	ک	ه	ر	ه
۴	ف	ا	ر	ی	ا	ب	■	ت	ا	ر	خ	■	ل	و	پ
۵	■	■	م	ی	ن	و	ر	■	م	د	ا	ر	ا	■	و
۶	ه	م	ا	■	ک	ش	م	ش	■	ا	ن	ف	ک	ا	ک
۷	ا	ی	ل	ی	■	و	ا	ی	ر	■	گ	و	ت	ه	■
۸	ن	س	■	م	ر	گ	د	ر	و	ن	ی	ز	■	م	غ
۹	■	و	ا	گ	ن	■	ی	ا	ر	ا	■	ه	ر	ا	ش
۱۰	م	ر	د	ا	و	ل	■	ک	و	ک	ب	■	و	ل	ا
۱۱	ی	■	ع	ن	ا	ی	ت	■	ک	ا	ل	ب	د	■	■
۱۲	ت	ق	ی	■	ر	ا	ق	ی	■	م	ا	ن	س	ت	ن
۱۳	ر	ا	ه	ب	■	ل	ا	ل	ا	■	د	ل	ر	ح	م
۱۴	ا	ل	■	ک	و	ی	ر	ل	و	ت	■	ا	خ	و	ر
۱۵	ل	ی	ب	ر	و	■	ن	ی	ت	ر	ی	د	■	ل	ه

حل سودوکو ۵۲۲۹

۴	۶	۸	۹	۵	۷	۲	۱	۳				۹	۱	۴	۲	۶	۳	۵	۷	۸
۵	۲	۷	۶	۳	۱	۹	۸	۴				۲	۵	۳	۷	۸	۹	۶	۱	۴
۳	۹	۱	۴	۸	۲	۶	۵	۷				۸	۶	۷	۵	۴	۱	۳	۲	۹
۷	۳	۴	۸	۲	۵	۱	۹	۶				۷	۴	۶	۸	۲	۵	۹	۳	۱
۸	۱	۲	۳	۶	۹	۷	۴	۵				۳	۹	۵	۱	۷	۶	۴	۸	۲
۶	۵	۹	۱	۷	۴	۸	۳	۲				۱	۲	۸	۹	۳	۴	۷	۶	۵
۲	۸	۳	۵	۱	۶	۴	۷	۹	۲	۵	۸	۶	۳	۱	۴	۵	۲	۸	۹	۷
۱	۴	۶	۷	۹	۳	۵	۲	۸	۳	۶	۱	۴	۷	۹	۳	۱	۸	۲	۵	۶
۹	۷	۵	۲	۴	۸	۳	۶	۱	۹	۴	۷	۵	۸	۲	۶	۹	۷	۱	۴	۳
						۱	۳	۷	۵	۲	۴	۸	۹	۶						
						۲	۹	۴	۸	۳	۶	۱	۵	۷						
						۸	۵	۶	۱	۷	۹	۳	۲	۴						
۶	۸	۳	۹	۲	۱	۷	۴	۵	۶	۹	۳	۲	۱	۸	۹	۳	۵	۴	۶	۷
۴	۷	۲	۸	۶	۵	۹	۱	۳	۴	۸	۲	۷	۶	۵	۲	۱	۴	۸	۳	۹
۵	۱	۹	۷	۳	۴	۶	۸	۲	۷	۱	۵	۹	۴	۳	۸	۶	۷	۲	۵	۱
۸	۳	۷	۶	۴	۲	۱	۵	۹				۳	۲	۴	۱	۹	۶	۵	۷	۸
۲	۴	۵	۱	۸	۹	۳	۶	۷				۱	۵	۹	۷	۸	۲	۳	۴	۶
۱	۹	۶	۳	۵	۷	۸	۲	۴				۸	۷	۶	۴	۵	۳	۱	۹	۲
۹	۶	۴	۲	۷	۸	۵	۳	۱				۶	۹	۲	۵	۴	۱	۷	۸	۳
۳	۲	۱	۵	۹	۶	۴	۷	۸				۵	۳	۷	۶	۲	۸	۹	۱	۴
۷	۵	۸	۴	۱	۳	۲	۹	۶				۴	۸	۱	۳	۷	۹	۶	۲	۵

جام‌جم آنلاین
جدیدترین اخبار ایران و جهان در جام‌جم آنلاین
ورزشی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و حوادث
instagram.com/jamejam.news
https://rubika.ir/JamejamDaily
https://t.me/JamejamDaily
http://twitter.com/jamejamCPI
jamejamdaily.ir
jamejamonline.ir

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد. همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

سودوکو ۵۲۳۰

۲		۵				۱		۳				۱		۵				۷		۶
		۶				۹								۶				۲		
۱	۷		۶		۳		۴	۸				۷	۹		۱		۲		۴	۵
		۸		۹		۳								۸		۱		۵		
			۳		۶										۲		۳			
		۷		۴		۶								۴		۹		۱		
۹	۶		۱		۵		۳	۴				۶	۸		۵		۴		۲	۷
		۴				۵								۹				۳		
۷		۳				۸		۹				۳		۲				۴		۸
									۱		۲									
										۳										
									۶		۵									
۲		۷				۴		۵				۲		۷				۱		۵
		۶				۳								۵				۲		
۵	۳		۹		۷		۸	۲				۹	۱		۸		۲		۷	۶
		۳		۵		۱								۹		۳		۶		
			۴		۶										۷		۸			
		۴		۷		۲								۲		۱		۸		
۱	۴		۷		۸		۳	۶				۵	۹		۱		۷		۳	۲
		۵				۸								۶				۹		
۳		۸				۷		۹				۴		۳				۷		۱